

Societățile fără nicio activitate economică, folosite doar în scopuri de planificare fiscală agresivă, sunt vizate de o nouă directivă UE. Care sunt noutățile?

Autori:

- *Diana Roșu, Director PwC România*
- *Ștefan Cristescu, Manager PwC România*

Societățile folosite în scopuri de planificare fiscală agresivă, care conduce la minimizarea bazei de impozitare și, deci, la reducerea taxelor datorate sau la schimbarea jurisdicției de impunere, prin păstrarea activității operaționale și generarea profiturilor într-o țară, dar impozitarea lor și plata taxelor în altă țară, sunt vizate de directiva cunoscută drept ATAD III, cu implementarea propusă începând cu 1 ianuarie 2024.

Este vorba de o nouă inițiativă a Comisiei Europene, care a emis o formă preliminară a acestei directive, la finalul anului trecut, și prin care ar urma să introducă un test pentru identificarea entităților fără substanță economică, *Shell Companies*, care nu desfășoară de fapt nicio activitate economică. Această formă preliminară aduce amendamente la Directiva 2011/16/EU.

De ce este nevoie și de ATAD III, dacă există deja ATAD I și ATAD II?

Deși la nivelul Uniunii Europene există deja linii directoare cu privire la reglementarea substanței economice și a descurajării evitării impozitării (e.g., ATAD I, ATAD II, principii generale de prevalență a economicului asupra juridicului), noua inițiativă pune la dispoziție elemente concrete menite să uniformizeze abordarea autorităților fiscale atunci când este analizată realitatea unei entități.

O scurtă recapitulare a noțiunilor de bază: ATAD I introduce un set de reguli ca standard minim de protecție pentru Statele Membre ale Uniunii Europene împotriva evitării obligațiilor fiscale, în principal amintim: deductibilitatea costurilor îndatorării, reiterarea regulilor generale anti-abuz, reguli specifice aplicabile societăților străine controlate). Mai departe, ATAD II are rolul de a clarifica tratamentul neuniform al elementelor hibride. Mai exact, clarifică situațiile în care două jurisdicții implicate într-o situație de tratament neuniform ar trebui să refuze deducerea unei plăți care rezultă în neimpozitarea veniturilor, garantând astfel că impozitele sunt plătite acolo unde sunt generate profiturile – de exemplu, există instrumente de finanțare care în țara debitorului generează dobânzi care ar reduce profitul și taxele aferente, în timp ce în țara beneficiarului, aceleași sume încasate reprezintă dividende neimpozabile.

Noile măsuri aduse de ATAD III vor stabili standarde de transparență în ceea ce privește utilizarea entităților paravan, astfel încât utilizarea abuzivă a acestora să fie detectată mai ușor de autoritățile fiscale.

Versiunea preliminară a directivei conturează trei criterii esențiale pe care le denumește *gateway* și prin care se va determina dacă o entitate este susceptibilă de a se califica drept entitate fără substanță economică:

- Peste 75% dintre veniturile entității în cei doi ani anteriori implementării directivei sunt „venituri pasive”. Acestea includ: dobânzi, redevențe, dividende

și câștiguri de capital din cesionarea acțiunilor/părților sociale; venituri din asigurări și din activități bancare; și venituri din operațiuni de leasing etc.

Presupunând că directiva este implementată în 2024, companiile din România parte din grupuri multinaționale prezente și în țări cu tradiție în legislația holdingurilor (ex., Olanda sau Luxemburg) vor monitoriza veniturile aferente anilor 2022 și 2023 pentru verificarea acestei prime condiții. Deci operațiunile de astăzi pot determina viitorul unei societăți din România ce este parte dintr-un grup de multinaționale.

- Entitatea este implicată, în principal, în activități transfrontaliere, cu peste 60% dintre veniturile relevante generate din aceste activități sau transmise entităților străine.
- Entitatea a externalizat administrarea operațiunilor de zi cu zi și luarea deciziilor privind funcțiile semnificative.

Conform propunerii, dacă o entitate „bifează” toate cele trei criterii, va trebui să declare informații legate de substanța economică în declarațiile sale fiscale. Mai exact, societatea ar urma să declare aspecte precum: confirmarea deținerii unui cont bancar activ în UE; sediul propriu, cel puțin un director local independent sau angajat cu normă întreagă etc. Toate aspectele care ar urma să fie declarate ar trebui însoțite de documente justificative.

Să luăm cazul concret al României: dacă, în urma analizei acestor informații, o societate operațională din România rambursează un împrumut și dobânda către o societate de tip trezorerie din grup (ex., Cipru), iar trezoreria este desemnată drept Shell Company, aceasta nu va putea beneficia de prevederile tratatului de evitare a dublei impuneri dintre Cipru și România (impozitul cu reținere la sursa la plata dobânzilor nu va mai fi redus de la 16% la 10%) sau de

tratamentul fiscal expus în temeiul Directivei privind dobânzile și redevențele (care prevede în anumite condiții scutirea integrală de impozit a dobânzilor). Astfel, statul membru de rezidență al societății desemnate drept Shell Company (Cipru, în acest exemplu) fie va refuza emiterea unui certificat de rezidență fiscală, fie certificatul va fi emis cu rezerve, ceea ce va atrage atenția României asupra unei probleme fiscale latente.

Având în vedere prevederile formei preliminare ale Directivei și condiția de monitorizare a veniturilor înregistrate cu doi ani înainte de implementare, toate grupurile multinaționale ar trebui să demareze cât mai curând un audit intern al funcției fiscale din perspectiva impactului posibil al acestei directive și să ia măsuri de aliniere a fluxului operațional cu fluxul decizional.

Studiu EY: Pentru prima dată, peste 50% dintre cumpărătorii de automobile la nivel mondial caută un vehicul electric

- Sondaj EY: 52% dintre cumpărătorii de mașini la nivel mondial doresc un vehicul electric
- Pentru prima dată, a fost depășit pragul de 50%, în creștere cu 22 de puncte procentuale în doar doi ani
- Țările europene și asiatice conduc în adoptarea vehiculelor electrice

Numărul de consumatori care doresc să cumpere vehicule electrice (VE) a atins un punct de cotitură la nivel mondial, potrivit celui mai recent raport *EY Mobility Consumer Index*, care arată că 52% dintre respondenții care doresc să cumpere o mașină vor să cumpere una electrică. Este pentru prima dată când acest număr a depășit 50%, ceea ce reprezintă o creștere de 22 de puncte procentuale în doar doi ani.

Sondajul realizat în rândul a 13.000 de persoane din 18 țări arată că cei mai hotărâți să cumpere un vehicul electric sunt cumpărătorii de automobile din Italia (73%), China (69%) și Coreea de Sud (63%), în timp ce consumatorii din Australia (38%) și SUA (29%) sunt cel mai puțin hotărâți.

Preocupările legate de mediu sunt menționate ca fiind principala motivație a respondenților pentru cumpărarea unui autoturism electric (38%), deși creșterea penalizărilor pentru vehiculele cu motor cu combustie internă (ICE) a apărut pentru prima dată ca o preocupare semnificativă (34%).

Cristian Cârstoiu, Partener, Consultanță, EY România: „În mod nesurprinzător, clienții din China și Coreea de Sud, care ocupă primele două poziții la nivel mondial în ceea ce privește raportul dintre numărul de BEV+PHEV (electrice și hibrid plug-in) per încărcător, se află pe locurile 2 și 3 la nivel mondial în topul celor interesați să cumpere un VE. Prezența Italiei în fruntea listei, în ciuda unei pregătiri mai slabe a infrastructurii și a unei subvenții mai mici pentru VE decât în alte țări din UE, reprezintă o constatare interesantă, care ar putea fi atribuită altor criterii, cum ar fi o populație conștientă de problemele de mediu”.

Randy Miller, EY Global Advanced Manufacturing & Mobility Leader: „Nu există nicio îndoială că majorarea prețului combustibililor la nivel mondial a contribuit la scumpirea motoarelor cu combustie internă, dar preocupările legate de mediu rămân, de asemenea, în fruntea listei de motivații. Depinde acum de industrie să satisfacă această cerere. Dacă

producătorii nu sunt deja conștienți de această tendință, sunt în urma trendului și trebuie să recupereze rapid”.

Încrederea în autonomia de încărcare. Sondajul arată, de asemenea, că cei care dețin deja vehicule electrice sunt mai puțin îngrijorați de „anxietatea legată de autonomie” (cât de mult pot parcurge vehiculele electrice cu o singură încărcare) sau de infrastructura de încărcare. Principala motivație pentru cei care cumpără pentru a doua oară un VE este faptul că „vehiculele electrice au acum o autonomie mai mare”, iar doar 27% dintre proprietarii de vehicule electrice sunt îngrijorați de infrastructura de încărcare, comparativ cu 36% dintre cei care nu au în prezent un VE.

Soluție definitivă obținută de D&B David și Baias într-o dispută fiscală complexă pentru un dezvoltator imobiliar: Instanțele de judecată cenzurează dubla impozitare și alte neregularități ale unor acte de impunere

București, 26 mai 2021. Avocații D&B David și Baias au obținut o hotărâre judecătorească definitivă favorabilă

contribuabilului, într-un litigiu fiscal complex, ce privea obligații fiscale de natura TVA și impozit pe profit, stabilite suplimentar de autoritățile fiscale în sarcina acestui dezvoltator imobiliar. În prealabil, avocații D&B au obținut suspendarea definitivă și a efectelor actelor de impunere, dar, pentru a beneficia de efectul amnistiei fiscale, contribuabilul a decis achitarea obligației fiscale principale de un milion de euro, sumă pe care autoritățile fiscale au restituit-o deja acestuia, alături de cheltuielile de judecată la care au fost obligate în litigiu.

Disputa fiscală a ridicat **mai multe probleme de drept**, care, așa cum precizam anterior, și-au găsit răspunsul în hotărârile judecătorești pronunțate și au fost soluționate în favoarea companiei, dintre care le amintim pe cele mai importante ce au fost astfel dezlegate.

Instanțele de judecată au sancționat cu nulitate dublă impozitare din perspectiva TVA, confirmând că, odată ce contribuabilul a stabilit obligațiile fiscale, chiar ulterior unui control inopinat, nu mai este posibilă stabilirea lor încă o dată în inspecția fiscală, punând eventual în sarcina contribuabilului demersuri de corectare sau generând alte riscuri pentru inspecțiile viitoare. Astfel, contribuabilul fusese supus unui control antifraudă, finalizat cu un proces verbal prin care au fost estimate TVA și impozit pe profit suplimentar, considerându-se că nu sunt dovedite serviciile prestate de diverși parteneri contractuali care efectuaseră lucrări de construcție în complexul imobiliar edificat de companie. Din prudență, în anticiparea clarificării acestor aspecte într-o inspecție fiscală viitoare, compania a declarat sumele estimate de controlul inopinat și le-a și plătit, anterior inițierii inspecției fiscale care a urmat controlului antifraudă. Cu toate acestea, inspecția fiscală a impus ea însăși, prin decizia de impunere emisă, suma de TVA, realizând astfel o dublă impozitare.

Pe parcursul disputei în instanță, autoritățile fiscale au

susținut constant că trebuia impusă această sumă și că, de fapt, corecția efectuată de contribuabil ar trebui „întoarsă” – în concret, s-a propus ca însăși compania să își anuleze corecția inițială, preluând într-un decont de TVA curent suma cu semnul „-“. Această „sugestie” a organelor fiscale era una deosebit de periculoasă, căci o viitoare inspecție fiscală, care ar fi vizat această „recorectare” cu siguranță ar fi invalidat-o, pe considerentul corect că s-a revenit asupra unei perioade deja supuse inspecției fiscale, însă instanțele de judecată au înțeles corect și cenzurat aceste apărări, pe baza argumentelor echipei de avocați din D&B David și Baias.

Pe de altă parte, pentru operațiunile mai sus menționate, compania nu doar că a obținut anularea acestei duble impozitări, dar și stabilirea în minus a sumelor plătite inițial cu titlu de TVA și impozit pe profit, întrucât din probele administrate s-a reținut de către instanțele de judecată îndeplinirea cerințelor de fond și formă pentru deducerea TVA aferent serviciilor de antrepriză efectuate de subcontractori.

A doua chestiune ce a ridicat ample discuții în cauză a fost reprezentată de deducerea cheltuielilor cu dobânzile aferente unui credit accesat de un dezvoltator imobiliar. Desigur, ca regulă, costurile creditării sunt incluse în valoarea apartamentelor construite și deduse prin amortizarea fiscală, însă întrebarea care s-a pus în disputa fiscală a fost dacă același tratament fiscal se aplică și atunci când lucrările de construcție sunt sistate temporar (din cauza unei crize de materiale, unor dificultăți financiare temporare etc.). Cu toate că ANAF a considerat, mecanic, că aceste costuri trebuie deduse pe calea amortizării, fără a ține cont de faptul că proiectul era sau nu în plină desfășurare, avocații D&B au propus o abordare orientată spre detaliu, valorificând motivele care au condus la oprirea temporară a lucrărilor și o analiză minuțioasă a regulilor contabile aplicabile. Instanța a validat această abordare și a reținut că, atunci când

lucrările sunt oprite, costul creditării unui dezvoltator poate fi dedus lună de lună, ca orice altă cheltuială deductibilă, fără a mai fi amânat la deducere prin amortizarea sa pe o perioadă mai lungă de timp.

O altă chestiune notabilă în disputa fiscală a privit interpretarea normelor Codului fiscal referitoare la aplicarea cotei de TVA reduse de 5%, în cazul livrării de locuințe. Astfel, pe de o parte, instanțele de judecată care au soluționat cauza au invalidat argumentele de ordin formal invocate de organul fiscal pentru a nega aplicabilitatea cotei reduse, analizând corespunzător și validând corectitudinea declarațiilor date de cumpărători, prin care aceștia atestă că nu dețin în proprietate alte locuințe sau confirmând existența mandatului tacit între soți. Pe de altă parte, în etapa recursului în fața instanței supreme au fost ridicate de ANAF numeroase alte obiecții legate de stadiul locuințelor la momentul livrării, dar aceste aspecte au fost înlăturate cu mare rigurozitate, fiind avute în vedere corespunzător diferențele dintre o locuință susceptibilă de a fi locuită ca atare *versus* o locuință „la roșu”, din perspectiva finisajelor.

Dan Dascălu, Partener coordonator litigii fiscale, D&B David și Baias: „Ne bucurăm întotdeauna să îi sprijinim pe clienții noștri în identificarea și invocarea celor mai adecvate și riguroase soluții de interpretare a textelor legale menite a sprijini soluționarea cu succes a disputelor fiscale, iar, atunci când acestea sunt confirmate și de către instanța de judecată, satisfacția este și mare. Acestea pot să fie unele care contribuie nu doar la confirmarea situației juridice a contribuabilului în favoarea căruia aceste soluții se pronunță, ci și la clarificarea unor probleme grele și controversate de drept fiscal. Și atunci când ajungem în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene și obținem hotărâri care conduc la schimbarea legii naționale și a practicii, dar și atunci când disputa privește exclusiv aspecte de drept fiscal

Licențiere pentru produsele cu dublă utilizare. Alte noutăți

Autor: Daniela Neagoe, Senior Manager, Comerț internațional, EY România

Au apărut modificări importante ale regimului de control al operațiunilor cu produse cu dublă utilizare, într-o Ordonanță de Urgență adoptată recent. Practic, actul normativ vine să transpună în legislația națională un Regulament european și introduce noi prevederi referitoare la modul de obținere a licențelor, la valabilitatea lor sau la asistența tehnică oferită pentru produsele cu dublă utilizare. Ordonanța conține și prevederi naționale, ce modifică termene, valabilități și mărește amenda maximă.

Noua Ordonanță de urgență privind regimul de control al operațiunilor cu produse cu dublă utilizare (43/2022) transpune în legislația națională Regulamentul (UE) 2021/821 al Parlamentului European, privind instituirea unui regim al Uniunii pentru controlul exporturilor, serviciilor de intermediere, asistenței tehnice, tranzitului și transferului de produse cu dublă utilizare. Atunci când vorbim despre produse cu dublă utilizare ne referim la acele produse și tehnologii care au în mod normal utilizări civile, însă, datorită caracteristicilor lor, pot avea și aplicații militare. În plus, acestea au un regim special, unele tranzacții cu astfel de produse fiind condiționate de obținerea unor licențe de la ANCEX – Departamentul pentru controlul exporturilor.

Iată cinci dintre cele mai importante modificări preluate din Regulament:

1. 0 nouă procedură de licențiere. Cererile de licență se

vor completa și transmite Ministerului Afacerilor Externe (MAE) prin ANCEX, via sistemul informatic eLicensing. Această nouă procedură de licențiere electronică facilitează accesul agenților economici la obținerea licențelor, scurtând timpul necesar pentru corespondența cu reprezentanții ANCEX și obținerea licențelor. De asemenea, prin intermediul acestei noi proceduri, se extinde schimbul de informații între statele membre, platforma având două interfețe: una pentru agenții economici și una pentru autoritățile competente.

2. Noi licențe. Actul normativ introduce două noi licențe generale de export ale Uniunii EU007 sau EU008 (produse software și tehnologii intra-grup, Criptare) cu mențiunea că exportatorul trebuie să notifice MAE prin ANCEX prima utilizare a acestor licențe cu cel puțin 30 de zile, respectiv 10 zile, înainte de data primului export. Astfel de licențe reduc semnificativ timpul de obținere și ușurează, în același timp, și sarcina administrativă a autorităților de acordare a lor. Aceste autorizații generale sunt aplicabile exporturilor de anumite produse către țările de destinație și sunt disponibile tuturor exportatorilor care îndeplinesc condițiile din autorizația emisă.
3. Noi termene de valabilitate. Valabilitatea licenței globale și a celei individuale va fi de doi ani și de patru ani pentru proiectele de mare anvergură.
4. Obligație de păstrare. Documentele privind derularea operațiunilor cu produse cu dublă utilizare vor trebui păstrate minimum cinci ani, nu trei ca până în prezent.
5. Asistența tehnică. Furnizarea de asistență tehnică legată de produsele cu dublă utilizare se va efectua, odată cu apariția Ordonanței, pe baza licenței pentru asistență tehnică, nu pe baza licenței individuale ca până în prezent.

În același timp însă, Ordonanța conține și prevederi

naționale. În principal, actul normativ stipulează că transferurile în interiorul Uniunii de produse cu dublă utilizare se vor putea face doar prin intermediul unei licențe individuale de export și nu a unei licențe globale/individuale de export ca până acum. De asemenea, termenul în care va trebui obținut certificatul de control al livrării care să ateste că marfa a ajuns la destinație, a crescut de la patru luni, la șase luni. În plus, valabilitatea licenței de tranzit a crescut de la 30 de zile, la 90 de zile, cu posibilitatea prelungirii cu încă 30 de zile, în cazuri justificate.

Operatorii de produse cu dublă utilizare trebuie să știe, de asemenea, că certificatul internațional de import își va pierde valabilitatea, dacă nu va fi prezentat autorității competente din țara exportatorului în decurs de șase luni de la data eliberării lui. De asemenea, amenziile prevăzute de legislația națională au fost majorate – de exemplu, amenda maximă de 25.000 lei a fost modificată la 30.000 lei.

Un detaliu suplimentar ar trebui să atragă atenția operatorilor de produse cu dublă utilizare – Rusia a fost eliminată din domeniul de aplicare a trei autorizații generale de export ale Uniunii EU003 (reexportul de articole după reparație sau înlocuire în UE), EU004 (exportul de articole pentru târguri sau expoziții), EU005 (exporturi de echipamente de telecomunicații). O alternativă la aceste autorizații generale de export este licența individuală.

Având în vedere complexitatea legislației privind produsele cu dublă utilizare, facilități precum licențierea electronică sau introducerea de noi autorizații generale ale Uniunii vin în ajutorul tuturor celor implicați – agenți economici și autorități, transformând comerțul de produse cu dublă utilizare într-un proces transparent și mult mai competitiv.

Agenții economici trebuie să analizeze în ce măsură activitatea pe care o desfășoară este impactată de legislația de control al exporturilor, având în vedere că exportul de

produse cu dublă utilizare efectuat fără licență este considerat infracțiune și pedepsit ca atare de legislația din România.

Patrimoniul si veniturile persoanelor fizice în vizorul ANAF. Atenție la procedură și nu uitați de amnistie, în vigoare până la 30 iunie 2022

Autori:

- *Alex Slujitoru, Director, Băncilă Diaconu și Asociații*
- *Stela Andrei, Partener Asociat, Impozit pe venit și contribuții sociale, EY România*

Numeroase persoane fizice, stabilite în zone diferite ale țării, care își desfășoară activitatea în domenii diferite, au primit, în ultimele luni, avize de verificare a situației fiscale personale. Cum ANAF are în plan mai multe proiecte de digitalizare și îmbunătățire a conformării, inclusiv în domeniul schimbului de informații sau folosirea informațiilor de la terți, noua tendință nu este decât o acțiune firească. Așadar, ce ar trebui să știi dacă vei primi avizul?

În primul rând, nu te speria dacă nu te afli în situația de a fi ascuns veniturile obținute și de a nu-ți fi plătit obligațiile fiscale. Dacă primești un asemenea aviz de verificare, nu înseamnă automat că Fiscul te consideră necinstit sau că te suspectează de vreun prejudiciu adus

statului. Avizul este semnul că analiza de risc efectuată de organul fiscal (*procedură netransparentă și care nu poate fi contestată*) a identificat diferențe între veniturile estimate și cele declarate. Diferența trebuie să fie de minim 10%, dar nu mai puțin de 50.000 lei între veniturile estimate de ANAF și veniturile declarate de tine în perioada impozabilă.

În al doilea rând, verificarea situației fiscale personale poate viza orice persoană fizică, nu numai persoanele ce dețin o avere considerabilă, așa cum s-a întâmplat în urmă cu ceva timp. Atunci, ANAF a întocmit o listă cu câteva mii de nume, a selectat câteva sute și a verificat câteva zeci.

În al treilea rând, trebuie înțeles că scopul verificării nu este acela de a pedepsi contribuabilul pentru orice neconcordanță sau greșeală (care bineînțeles că poate exista, nemaivorbind că, spre exemplu, mulți contribuabili nu știu că trebuie să declare la ANAF inclusiv veniturile obținute din și în străinătate), ci de a crește gradul de conformare, de a colecta sumele datorate de contribuabili bugetului de stat și de a avea o imagine corectă asupra ponderii impozitului pe venit în buget și a categoriilor de contribuabili care îl achită.

Pe de altă parte, trebuie avut în vedere că procedura verificării situației fiscale personale nu este una facilă, dimpotrivă – mai ales din cauza dificultății completării în detaliu a declarației de patrimoniu și de venituri și, mai ales, de a proba cu documente justificative informațiile din cadrul acesteia (de exemplu, cu extrase de cont conținând tranzacțiile zilnice atât din România, cât și din străinătate/achiziții cu o valoare mai mare de 15.000 lei etc). Însă, odată ce informațiile sunt adunate, ordonate și coroborate de documente-suport, contribuabilul va ști dacă datorează sau nu impozit suplimentar pe veniturile obținute sau va afla dacă Fiscul a avut și alte informații primite de la terți, care au fost potențial omise în procesul de declarare.

În final, reamintim tuturor contribuabililor că amnistia fiscală cu privire la debitele cu scadențe anterioare datei de 31 martie 2020 este încă aplicabilă, ea presupunând achitarea debitelor principale în scopul anulării accesoriilor aferente. Astfel, de amnistie pot beneficia atât contribuabilii care, până la 30 iunie 2022, vor declara și plăti impozit pe venit suplimentar de plată (*dacă au subdeclarat anterior*), cât și cei pentru care va începe o verificare a situației fiscale personale până la 30 iunie 2022, indiferent de momentul finalizării ei.

Valentin Berea, Partener RTPR: „0 transparență prea mare privind anunțurile de creștere a prețurilor poate ridica riscuri concurențiale”

„Anul 2022 este foarte complicat în contextul creșterii constante a prețurilor. Prioritățile noastre nu se schimbă radical. Vom intensifica monitorizarea piețelor, vom fi mult mai atenți la înțelegerile între firme pentru fixarea prețurilor și nu numai”, a declarat **Dragoș Vasile, consilier de concurență, membru în Plenul Consiliului Concurenței**, în cadrul evenimentului **„Majorările de prețuri vin cu riscuri juridice. Cum le evităm?”**, organizat de către **RTPR**. Reprezentantul Consiliului a punctat faptul că activitatea de lobby a asociațiilor profesionale este legală și legitimă, dar aceasta nu trebuie să implice schimb de informații strategice.

Irina Popovici, Director Direcția Carteluri din cadrul Consiliului Concurenței, a indicat faptul că instituția este foarte atentă la schimburile de informații. Dacă în spatele declarațiilor publice există un sistem de intenții de semnalizare și coordonare pentru a răspunde unor tensiuni sau transformări în piață, atunci astfel de situații intră în sfera competenței autorității. Oficialul notează că instituția a investigat în trecut astfel de cazuri, menționând analiza Consiliului Concurenței asupra unui domeniu în care jucătorii furnizau cu periodicitate și voluntar informații detaliate prin intermediul presei, o situație care creează predictibilitate și reduce riscul comercial provocat de un joc concurențial normal, ajutând participanții să se coordoneze mai ușor.

În contextul actual, companiile simt mai mult nevoia să comunice consumatorilor despre motivele creșterii prețurilor, inclusiv despre prețuri viitoare, pentru a crea așteptări realiste. În condițiile în care anunțurile sunt unilaterale, cu adevărat publice și nerevizuibile înaintea implementării, iar nu doar simple intenții, informația poate ajuta clienții (inclusiv consumatorii) să-și planifice achizițiile, astfel încât nu ar trebui să ridice riscuri concurențiale. Problemele apar însă atunci când jucătorii își succed anunțurile publice și își amendează ulterior strategia pe baza anunțurilor competitorilor, ajungând în cele din urmă la un echilibru, care nu este rezultat din dinamica firească a concurenței. „Există un risc considerabil dacă anunțurile sunt folosite doar pentru a testa piața și pentru a provoca o reacție din partea concurenților. Riscurile sunt mai crescute pe piețele stabile, de tip oligopol, cu un grad ridicat de transparență naturală, mai ales în privința costurilor, și unde este mai ușor să se ajungă la o coordonare între companii. În acest caz, orice creștere suplimentară de transparență și orice practică de semnalizare între concurenți poate ridica probleme”, declară **Valentin Berea, Partener RTPR**.

Avocatul menționează și riscul implicat de utilizarea informațiilor confidențiale privind prețurile viitoare în cazul clienților care au acces la aceste informații de la furnizorii lor, concurenți între ei. Dacă autoritatea identifică un tipar în care clientul devine intermediar între furnizori concurenți, circulând încrucișat prețuri confidențiale între aceștia, această practică este analizată drept un schimb de informații interzis, de tip *hub & spoke*. Companiile trebuie să evite să solicite propriilor clienți lista de prețuri nepublică a concurenților lor. În cazul în care au primit acces la astfel de informații, nesolicitat, în cadrul unei negocieri comerciale, nu trebuie să le utilizeze drept instrument de lucru privind propria politică comercială. De asemenea, companiile trebuie să evite orice interacțiune cu concurenții în legătură cu informațiile primite de la clienții comuni.

La rândul său, **Roxana Ionescu, Partener RTPR**, a discutat despre proiectul de act normativ privind combaterea acțiunilor speculative și de nevoia acută de clarificare a unor concepte în măsura în care actul va fi adoptat (precum prețuri nejustificate de mari sau ce ar putea reprezenta o marjă intermediară de profit rezonabilă). Avocatul a adus în discuție și rolul crescut al ANPC în aplicarea de amenzi semnificative în zona de competență, referindu-se la noua legislație care prevede posibilitatea ANPC de a aplica amenzi calculate prin raportare la cifra de afaceri a contravenientului, cum ar fi actul de implementare la nivel național a Directivei Omnibus, pe cale să intre în vigoare, sau Ordonanța de Urgență a Guvernului privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022 – 31 martie 2023.

Andrei Iancu: Forțe centrifuge și forțe centripete

Trăim vremuri complicate, în care pandemia pare că a trecut, dar totodată pare să fie în continuare cu noi, în care ne confruntăm cu realitățile unui război ce se petrece pe tărâm european, pentru prima oară în peste 30 de ani, cu o a doua reșezare a lanțurilor de aprovizionare cu resurse și materii prime, în paralel cu ajustarea noastră la noul mod de lucru postpandemie.

În acest context, politica fiscală din România atinge noi niveluri de haos, prin bugetarea unor cheltuieli deosebite, în încercarea de a porni forțat mecanisme economice, în paralel cu noi amnistii fiscale. Sigur, din experiența ultimilor ani, am observat că Guvernul și-a recunoscut incapacitatea de a-și colecta veniturile și a constatat că singura metodă care funcționează este cea în care acordă anularea unor obligații fiscale accesorii, condiționat de plata obligațiilor fiscale principale. Însă recent a fost adoptată o amnistie fiscală și pentru impozitul pe venit și contribuțiile sociale aferente diurnelor acordate de contribuabili angajaților detașați transfrontalier, în Uniunea Europeană – *anulându-se așadar chiar obligațiile fiscale principale* – și se discută intens acordarea unei amnistii și în privința problematicii tichetelor cadou. Firește că ne punem întrebarea *de unde se vor putea plăti toate aceste cheltuieli?*, când statul renunță la sume considerabile, la primirea cărora se consideră că ar fi fost îndreptățit să le primească.

În același timp, criza energetică, apărută inițial în vara anului 2021 și accentuată de existența conflictului militar din Est, face ravagii, iar singurul răspuns al autorităților pare a fi sub forma punerii în mișcare a organelor de control

(a se citi „aparatul de represiune”), care investighează de o manieră desprinsă din „BD la munte și la mare” presupusele cauze ale acestei probleme (derulând controale antifraudă la producătorii de energie eoliană și solară, de parcă vântul și radiația solară ar fi fost diferite substanțial față de anii trecuți).

Pare că după peste 31 de ani de democrație și economie de piață, mediul politic din România în continuare nu știe cum să influențeze pozitiv economia și singurele instrumente pe care le cunoaște sunt cele tipice socialismului – *ajutoare, indemnizații, controale și colectare de resurse la nivelul „burgheziei nocive”*. Vedem foarte puține măsuri legislative care să dovedească înțelegerea modului în care politica fiscală ori politica economică pot sprijini ori încuraja dezvoltarea unor ramuri ale economiei reale, ca și cum reducerile de impozite, scutirile, programele de investiții, simplificarea birocratiei, măsurile în zona dreptului muncii rămân necunoscute în ecuația modernă a capitalismului.

Singurii care par să fi învățat cum funcționează stimularea economiei, însă strict din perspectiva politicii monetare, sunt specialiștii Băncii Naționale, însă aceștia au obiective specifice (care nu sunt neapărat aliniate cu cele ale populației de rând) și mijloace limitate de a influența mersul lucrurilor.

O chestiune care personal mi-a provocat repulsie a fost modul în care a reacționat statul în proximitatea invaziei rusești din Ucraina – *prin inițierea de controale de către numeroase autorități (din domeniul concurenței ori protecției consumatorilor) la magazine rusești și la companii cu acționariat din Federația Rusă și sancționarea acestora cu amenzi usturătoare*. Să fie clar: nu sunt un putinist și condamn ferm regimul de la Moscova și agresiunea militară din țara vecină. Dar tocmai noi, europenii, apărători ai democrației, pluralității, drepturilor și libertăților, campionii liberei exprimări și supremației dreptului,

promotorii dreptului la un proces echitabil, în instanțe imparțiale și neafectate de alte puteri ale statului, susținătorii luptei împotriva discriminării de orice fel, descoperim că **am acționat, în condiții de stres, exact ca cei pe care îi înfierăm.**

Cu o mână îi arătăm cu degetul pe cei de la Moscova și râdem de ei, spunând (pe bună dreptate) că în Federația Rusă nu există pluralism politic, sistemul de justiție este o glumă, fiind în totalitate aservit direcțiilor transmise de un lider autoritar, iar drepturile și libertățile individuale sunt iluzorii, *însă cu cealaltă mână acționăm exact ca ei – statul român își trimite autoritățile cu atribuții de control să deruleze inspecții la orice afacere rusească (inclusiv, pentru Dumnezeu, magazine alimentare!) în forță.* Să nu ne ascundem după deget. De ce nu au fost efectuate controale la anumite intervale de timp la acești agenți economici? Oare să credem că brusc după 24 februarie a venit sorocul să se realizeze concomitent controale la toate acele entități? Brusc am descoperit nereguli grave, care să justifice amenzi de zeci de mii de lei? Nu suntem așa de naivi – **este evident că ceea ce a avut loc nu este nimic altceva decât o acțiune de represalii, derulată de instituții de forță, strict pe criteriul naționalității și al cărei rezultat era previzibil din start, și anume aplicarea de sancțiuni punitive.**

Dacă vrem să demonstrăm că suntem cu adevărat superiori față de Federația Rusă și că modul nostru de viață și valorile noastre chiar contează, trebuie să nu acționăm cum o fac ei, trebuie să dovedim că suntem într-adevăr diferiți. Modul în care am reacționat în primă fază este exact cum ar fi reacționat Federația Rusă dacă România ar fi deranjat-o – formal, în privința companiilor românești, ar fi fost derulate inspecții fiscale, acțiuni de control în domeniul concurenței, în domeniul sănătății publice, protecției consumatorului, protecției împotriva incendiilor etc., în mod miraculos și neașteptat s-ar fi descoperit nereguli extraordinar de grave

și, sub masca acestei legalități, ar fi fost adoptate măsuri draconice, precum amendarea, impunerea unor obligații fiscale, închiderea business-ului, blocarea conturilor bancare, înghețarea rezervelor financiare și altele asemenea.

Maniera în care am acționat nu face decât să dea apă la moară propagandei moscovite care este liberă să susțină că, de fapt, între noi și ei nu există nicio deosebire și că toți ne urmărim interesele geopolitice, chiar cu mijloace similare. Or, nu acesta este adevărul, există o diferență clară între Vest și Est, doar că **trebuie să o și dovedim și să nu reacționăm așa cum am făcut-o, legitimând o acuzație precum cea de mai sus.**

Pare însă că, în România, conducerea țării este încă nefamiliarizată cu instituțiile și modul de funcționare al societății democratice, pluraliste și capitaliste și, în continuare, recurge la mijloacele cele mai similare cu instrumentele utilizate înainte de 1989 sau în perioada 1990-2004.

Acestor forțe centripete, care tind să centralizeze puterea și resursele în mâna unui stat care administrează deficitar absolut orice, li se opun însă și forțe centrifuge, care ne apropie, treptat, de modul în care funcționează lucrurile în diverse state dezvoltate din Vestul Europei. Am mai spus și cu alte ocazii că, din nefericire, studiind istoria statului nostru, schimbările în bine au venit încet, trecând prin „chinurile facerii” și întotdeauna ca efect al presiunii și influenței din afară.

Modernizarea României a fost mereu impulsionată de puterile externe și s-a produs numai atunci când acea presiune a fost internalizată suficient și nu a mai putut fi ignorată ori suportată. Exemplul clasic este cel al generației pașoptiștilor. Deși multă vreme Țările Române s-au aflat sub dominație externă opresivă, mulți copii ai nobilimii au fost trimiși la studii în străinătate, la Paris, la Viena etc.

Aceștia, întorcându-se în țară, fiind expuși la modul civilizată în care funcționau lucrurile acolo, au fost motorul reformelor din țara noastră din sec. al XIX-lea, care au scos societatea din starea sa deplorabilă (caracterizată de șerbție, sărăcie, lipsă de educație și de infrastructură) și au adus-o spre statul independent și (parțial) unificat de la 1900, condus de un regim politic stabil, cu cale ferată, învățământ obligatoriu, cu o limbă care și-a înlocuit turcismele și grecismele cu atât de multe vorbe de origine franceză și italiană, încât și în ziua de azi avem un procent imens de cuvinte importate din limbile romanice menționate.

Vedem încet-încet că jurisprudența națională se aliniază cu cea europeană în domeniul TVA, în domeniul accizelor, tendința judecătorilor nu mai este una de frică față de trimiterile preliminare, ci începe a fi caracterizată de curaj și încredere și autoritățile fiscale au început să accepte comunicarea online și să acorde dobânzi la cerere pentru anumite categorii de sume. **Progresul este deosebit de încet și, pentru fiecare metru de teren câștigat, se plătește cu un litru de sudoare, dar direcția este bună.**

Trebuie să sprijinim această tendință și să ne debarasăm cât mai rapid de forțele primei tendințe din societate, cele care ne trag înapoi spre alte timpuri și alte practici. Și tu trebuie să te alături acestei mișcări, căci altfel nu vom atinge niciodată acea masă critică necesară pentru a schimba societatea în bine. În mai bine. În mai bine pentru mine, dar și pentru tine, dar mai ales pentru viitor.

Acesta este editorialul [nr. 2/2022 al revistei Tax Magazine](#).

Studiu EY: Preocupările legate de securitatea energetică sporesc atenția guvernelor asupra programelor de energie regenerabilă

- România s-a calificat în top 30 Corporate Power Purchase Agreement (PPA) index, în urma unei evaluări cuprinzătoare pe 12 parametri cheie
- Tehnologiile emergente și combustibilii ecologici vor fi elemente esențiale pentru reducerea dependenței globale de gaze naturale
- Energia eoliană și solară plutitoare au potențialul de a deveni predominante, pe măsură ce crește cererea de noi surse de energie regenerabilă

Securitatea energetică a ajuns în fruntea listei de priorități a guvernelor, ca urmare a instabilității geopolitice și a creșterii în spirală a prețurilor la gaze. Prin urmare, guvernele din întreaga lume caută să accelereze și să extindă domeniul de aplicare al programelor lor de energie regenerabilă pentru a contribui la reducerea dependenței de energia importată, potrivit celui de-al 59-lea indice [EY Renewable Energy Country Attractiveness Index \(RECAI\)](#).

RECAI 59 explorează modul în care tehnologiile emergente în domeniul energiilor regenerabile și al combustibililor verzi au potențialul de a reduce substanțial ponderea gazului în producția de energie, creând astfel un climat favorabil investițiilor pentru aceste surse de aprovizionare. În Europa, de exemplu, creșterea capacității de import de gaze naturale lichefiate (GNL) a dobândit un impuls, la fel ca și stimularea producției de gaze verzi și dezvoltarea altor combustibili

alternativi. Raportul notează că, deși aprovizionarea cu gaze din alte părți pentru a reduce dependența de gazul rusesc nu se poate întâmpla peste noapte, un impuls semnificativ este acum evident.

Raportul explorează, de asemenea, oportunitatea prezentată de tehnologiile plutitoare. Energia eoliană offshore continuă să aibă un mare potențial de investiții, costul energiei electrice generate urmând să scadă la 70 USD/MWh sau mai puțin până în 2030. Pe lângă cele 11 proiecte eoliene offshore plutitoare aflate deja în funcțiune, alte peste 100 – cu o capacitate combinată de peste 26 300 MW – sunt în construcție, au obținut finanțare sau aprobarea autorităților de reglementare sau se află în primele etape de planificare.

Energia solară plutitoare atrage, de asemenea, o atenție sporită, deoarece costul panourilor fotovoltaice (PV) a scăzut vertiginos, iar capacitatea globală a crescut de peste 100 de ori. Până în prezent, majoritatea proiectelor „fotovoltaice plutitoare” se desfășoară pe suprafețe de apă dulce artificiale, unde mediul este relativ controlat, dar există planuri de a se muta mai departe în largul mării, pentru a exploata resursele mult mai mari de acolo.

În timp ce SUA și China rămân primele două piețe în funcție de atractivitatea investițiilor în energie regenerabilă, există mai multe schimbări în clasamentul primelor 10 piețe, Marea Britanie (locul 3) urcând două locuri, Germania (locul 4) urcând cu trei locuri, iar Spania (locul 9) și Țările de Jos (locul 10) urcând câte un loc.

Printre piețele care au înregistrat progrese notabile în această ediție se numără Danemarca (+4) – cu un nou obiectiv de a produce până la 6 GW de hidrogen anual până în 2030, Polonia (+3) – care a lansat licitații pentru trei noi concesiuni eoliene offshore, Finlanda (+7) – care a aprobat introducerea unui model de licitație pentru închirierea apelor publice în vederea dezvoltării energiei eoliene offshore,

Austria (+7) – unde guvernul s-a angajat să aloce 250 de milioane de euro (264 de milioane de dolari SUA) pentru a sprijini dezvoltarea surselor regenerabile de energie, Grecia (+3) – care încearcă să își dubleze capacitatea instalată de energie regenerabilă la aproximativ 19 GW până în 2030, și Germania (+3) – care și-a devansat cu 15 ani, până în 2035, obiectivul de 100% energie verde.

De când a fost introdus indicele PPA (Power Purchase Agreement) în cadrul RECAI, în urmă cu șase luni, piața PPA-urilor a continuat să se extindă. Prețurile excepțional de ridicate și foarte volatile de pe piața energiei electrice îi determină pe cumpărători să își fixeze prețul energiei electrice pentru cât mai mult timp posibil, în timp ce companiile se străduiesc să își respecte angajamentele luate la COP26 de a-și decarbona operațiunile și lanțul de aprovizionare. Cererea de PPA-uri a crescut semnificativ și nu dă semne de încetinire.

Mihai Drăghici, Director, Consultanță, EY România:

„România s-a calificat în topul primelor 30 de companii din indexul PPA (Corporate Power Purchase Agreement) în urma unei evaluări cuprinzătoare a 12 parametri cheie, care acționează ca un indicator al potențialului PPA al companiilor. Raportul reprezintă o recunoaștere a potențialului pieței locale pentru astfel de instrumente care pot contribui la reducerea costurilor cu energia și la stabilitatea prețurilor pe termen

lung pentru companiile mari consumatoare de energie, oferind în același timp contractele pe termen lung solicitate de dezvoltatori pentru a finanța noi investiții”.

Pentru clasamentul complet al primelor 40 de țări, precum și pentru o analiză a celor mai recente evoluții în domeniul energiei regenerabile din întreaga lume, vizitați [ey.com/recai](https://www.ey.com/recai).

Noutăți legislative în domeniul protecției consumatorului

Autori:

- *Elena Ichimescu, Partner, Head of Employment, Duncea, Ștefănescu & Associates*
- *Florina Voicu, Associate, Duncea, Ștefănescu & Associates*

În Monitorul Oficial al României nr. 456 din 6 mai 2022 a fost publicată **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 58/2022 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul protecției consumatorului** („O.U.G. nr. 58/2022”).

☒ Actele normative modificate sau completate prin O.U.G. nr. 58/2022 sunt următoarele:

- Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori („**Legea nr. 193/2000**”);
- Legea nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii

- și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor („Legea nr. 363/2007”);
- O.U.G. nr. 34/2014 privind drepturile consumatorilor în cadrul contractelor încheiate cu profesioniștii, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative („O.U.G. nr. 34/2014”).

1. Termene de prescripție în materia clauzelor abuzive

- Prin derogare de la prevederile Codului Civil ce reglementează prescripția extinctivă, **formularea unei acțiuni în constatarea existenței clauzelor abuzive este imprescriptibilă.**
- Termenul de prescripție pentru aplicarea sancțiunii contravenționale este de 3 ani de la data săvârșirii faptei.

2. Sancțiuni aplicabile profesioniștilor care stipulează clauze abuzive în contractele încheiate cu consumatorii

Începând cu intrarea în vigoare a O.U.G. nr. 58/2022, sancțiunile aplicabile profesioniștilor care stipulează clauze abuzive în contractele încheiate cu consumatorii vor fi majorate semnificativ, cuantumul amenzilor fiind următorul:

- a) amendă de la 20.000 LEI la 100.000 LEI**, spre deosebire de vechea reglementare, unde amenda era de 200 LEI până la 1.000 LEI;
- b) amendă de la 0,1% până la inclusiv 4% din cifra de afaceri anuală a profesionistului realizată în anul financiar anterior sancționării, realizată pe teritoriul României, pentru încălcările pe scară largă și încălcările pe scară largă cu o dimensiune specifică Uniunii Europene;**
- c) amendă cuprinsă între 200.000 EUR – 2.000.000 EUR**, echivalent în LEI la cursul de schimb comunicat de BNR, în cazul în care se impune aplicarea unei amenzi în conformitate cu lit. b), însă informațiile privind cifra de afaceri anuală a profesionistului realizată în anul financiar anterior

sanționării nu sunt disponibile.

În cazul în care constată existența clauzelor abuzive în contract, instanța **obligă profesionistul:**

- să modifice toate contractele de adeziune în curs de executare;
- să elimine clauzele abuzive din contractele preformulate, destinate a fi utilizate în cadrul activității profesionale și
- obligarea acestuia la publicarea pe site-ul propriu a hotărârilor judecătorești rămase definitive.

3. Practici comerciale înșelătoare

O.U.G. nr. 58/2022 introduce **noi obligații în sarcina profesioniștilor privind informarea consumatorilor:**

a) În situația în care se oferă consumatorilor posibilitatea **de a căuta produse oferite de diferiți comercianți sau de consumatori pe baza unei căutări sub formă de cuvinte-cheie, fraze sau alte date de intrare, indiferent de locul în care se încheie tranzacțiile în cele din urmă, sunt considerate esențiale informațiile generale, puse la dispoziție într-o secțiune specifică a interfeței online, care este direct și ușor accesibilă de pe pagina unde sunt prezentate rezultatele căutării, privind principalii parametri de stabilire a ierarhiei produselor prezentate consumatorului ca urmare a căutării efectuate și privind importanța relativă a acestor parametri, prin raportare la alți parametri, reprezentând criterii generale sau procese sau orice semnale specifice încorporate în algoritmi ori în orice alte mecanisme de ajustare sau retrogradare utilizate în legătură cu ierarhia rezultatelor.**

Nerespectarea acestor obligații constituie practică comercială înșelătoare.

b) Profesioniștii au obligația **de a menționa în mod clar existența oricărei publicități plătite sau a oricărei plăți**

specifice pentru asigurarea unei încadrări pe o poziție mai bună în ierarhie a produselor în cadrul rezultatelor căutării. **Nerespectarea acestor obligații constituie practică comercială înșelătoare.**

c) **Profesioniștii au obligația de a oferi acces consumatorilor la toate recenziile** privind produsele și de a indica dacă și modul în care acesta **garantează faptul că recenziile publicate provin de la consumatorii care au utilizat sau au achiziționat efectiv produsul**, acestea fiind considerate informații esențiale.

Afirmarea faptului că recenziile privind un produs provin de la consumatori care au utilizat sau au achiziționat efectiv produsul, **fără a lua măsuri rezonabile și proporționale pentru a verifica dacă aceste recenzii provin de la consumatorii respectivi, este considerată practică comercială înșelătoare.**

d) **Profesionistul trebuie să informeze consumatorul pentru produsele oferite pe piețele online dacă partea terță care oferă produsele este sau nu un comerciant, pe baza declarației respectivei părți terțe față de furnizorul de piață online.**

e) O altă modificare importantă adusă de O.U.G. nr. 58/2022 constă în **asimilarea comercializării produselor cu dublu standard de calitate ca acțiune înșelătoare.** Astfel, se consideră acțiune înșelătoare orice activitate de comercializare a unui bun ca fiind identic cu un bun comercializat în alte state membre ale Uniunii Europene, deși bunul respectiv are o compoziție sau caracteristici semnificativ diferite, cu excepția cazului în care acest lucru este justificat de factori legitimi și obiectivi probat cu documente concludente. Așadar, **comercianții au obligația de a pune la dispoziția consumatorilor informații cu privire la aceste situații, într-un mod care să le permită accesul la acestea, cu privire la diferențierea bunurilor ca urmare a unor factori legitimi și obiectivi, astfel încât această diferențiere să poată fi identificată de către consumatori.**

4. Sancțiuni aplicabile în cazul practicilor comerciale înșelătoare

Cuantumul amenzilor aplicabile profesioniștilor pentru utilizarea unor practici comerciale incorecte sau înșelătoare a fost majorat semnificativ.

În cazul utilizării de către comercianți a unor practici comerciale incorecte care afectează un număr mai mare de 100 de consumatori, limita minimă și limita maximă a sancțiunilor se dublează.

De asemenea, nerespectarea măsurilor dispuse prin ordinul sau decizia ANPC se sancționează cu amendă de la 50.000 LEI la 100.000 LEI.

Menționăm că, odată cu aplicarea sancțiunii amenzii contravenționale, agentul constatator poate propune în cadrul documentului de control ca **sancțiune complementară**:

- **suspendarea prestării serviciilor**, furnizării bunurilor sau activității până la încetarea practicii comerciale incorecte sau până la ducerea la îndeplinire a măsurilor dispuse;
- înlocuirea, reducerea prețului sau încetarea contractului și **restituirea** contravalorii produsului sau serviciului, după caz.

Nerespectarea dispozițiilor legale prevăzute de Legea nr. 363/2007, **în mod repetat în două acțiuni distincte, se sancționează cu amendă de la 5.000 LEI la 200.000 LEI.**

Totodată, începând cu intrarea în vigoare a O.U.G. nr. 58/2022, respectiv începând cu data de **28 mai 2022**, în cazul în care se impune aplicarea unor sancțiuni în conformitate cu dispozițiile art. 21 din *Regulamentul (UE) 2017/2.394 al Parlamentului European și al Consiliului din 12.12.2017 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure respectarea legislației în materie de protecție a consumatorului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2.006/2004*, profesionistul poate fi sancționat cu **amendă de la 0,1% până la inclusiv 4% din cifra de afaceri anuală a**

profesionistului realizată în anul financiar anterior sancționării, realizată pe teritoriul României, pentru încălcările pe scară largă și încălcările pe scară largă cu o dimensiune specifică Uniunii Europene, respectiv cu amendă cuprinsă între 200.000 EUR – 2.000.000 EUR, echivalent în lei la cursul de schimb comunicat de BNR, în cazul în care informațiile privind cifra de afaceri anuală a profesionistului realizată în anul financiar anterior sancționării nu sunt disponibile.

5. Cazierul comercial

Prin O.U.G. nr. 58/2022 se introduce **cazierul comercial**, care constituie fișa de evidență în care ANPC va consemna faptele și sancțiunile aplicate operatorilor economici prin documente de control.

În cazul în care un operator economic încalcă în mod repetat drepturile consumatorilor, acesta va fi sancționat pentru abaterile în domeniul protecției consumatorului și consemnat în **cazierul comercial pentru o perioadă de 3 ani de la data întocmirii documentului de control.**

Intrarea în vigoare: O.U.G. nr. 58/2022 va intra în vigoare începând cu data de 28 mai 2022.

Noutăți legislative privind detașarea transnațională

Autori:

- *Elena Ichimescu, Partner, Head of Employment, Duncea, Ștefănescu & Associates*

▪ *Florina Voicu, Associate, Duncea, Ștefănescu & Associates*

În Monitorul Oficial al României nr. 476 din 12 mai 2022 a fost publicată **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 66/2022 („O.U.G. nr. 66/2022”)** pentru completarea Legii nr. 16/2017 privind detașarea salariaților în cadrul prestării de servicii transnaționale.

O.U.G. nr. 66/2022 introduce reglementări noi în materie de subcontractare.

1. Răspundere solidară

În cadrul lanțurilor de subcontractare **în care contractantul și subcontractantul sunt stabiliți pe teritoriul României**, contractantul căruia întreprinderea îi este subcontractant direct **răspunde în solidar cu aceasta sau în locul său pentru drepturile salariale nete restante ale salariatului subcontractantului**, aferente salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată și/sau contribuțiilor datorate unor fonduri sau instituții comune ale partenerilor sociali. Răspunderea se limitează la drepturile salariale convenite salariatului subcontractantului pentru activitatea prestată de acesta în temeiul relației contractuale dintre contractant și subcontractantul direct al acestuia.

2. Exonerare de răspundere

Contractantul este exonerat de răspundere dacă face dovada că a achitat subcontractantului toate obligațiile contractuale scadente, aferente relației contractuale dintre aceștia.

3. Obligații față de salariații detașați

Prin urmare, în situația în care subcontractantul direct nu își execută obligația de plată a salariului prevăzută în contractul individual de muncă, **salariatul are dreptul să solicite contractantului plata doar pentru drepturile salariale nete restante aferente salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată.** Subcontractantul are obligația de a plăti contractantului sumele achitate de acesta.

Subcontractantul are obligația de a plăti salariatului diferența dintre suma primită de către acesta de la contractant și suma aferentă acoperirii integrale a drepturilor salariale convenite, precum și obligația de a reține și plăti impozitul și contribuțiile sociale aferente drepturilor salariale, în condițiile Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

4. Intrarea în vigoare

0.U.G. nr. 66/2022 a intrat în vigoare la momentul publicării sale în Monitorul Oficial al României, respectiv începând cu data de 12 mai 2022.

Prevederile art. 27¹ din Legea nr. 16/2017, astfel cum a fost completată prin 0.U.G. nr. 66/2022, sunt aplicabile relației contractuale dintre contractant și subcontractantul direct, încheiată după intrarea în vigoare a 0.U.G. nr. 66/2022.